

YARGITAY
22. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2013/27029
Karar No. 2013/22166
Tarihi: 23.10.2013

İlgili Kanun / Madde
2822 S. TSGLK/13,14

- **TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ YETKİSİNE İTİRAZ**
- **SENDİKA ÜYE SAYISININ ÇALIŞMA BAKANLIĞI'NDAN İSTENEN ÜYE KAYIT FİŞLERİYLE BELİRLENMESİ**

ÖZETİ Dosya içeriğine göre; üye sayısının sadece davalı sendikanın gönderdiği üye kayıt fişlerine göre tespit edildiği anlaşılmaktadır. Dosyada davalı bakanlıktan üye kayıt fişlerinin istendiği, ancak davalı tarafından gönderildiği bildirilmesine rağmen dosyada davalı bakanlıkça gönderilmiş üye kayıt fişlerinin bulunmadığı görülmektedir. Mevcut duruma göre davalı sendikanın bildirdiği işçilerin üyelik durumları ile buna bağlı olarak üye sayısının kontrolü ve denetimi yapılamamaktadır. Bu sebeple davacı işyerinde çalışan işçilerin sendikalara üyeliklerine dair üyelik talepleri ile istifaların davalı bakanlıktan istenmesi ve sonucuna göre karar verilmesi gerekirken denetime elverişli olmayan ve yetersiz dosya kapsamına göre eksik inceleme ile hüküm kurulması hatalıdır.

DAVA : Davacı, yetki tespit kararının ve yetki belgesinin iptaline karar verilmesini istemiştir. Mahkeme, isteğin reddine karar vermiştir.

Hüküm süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi A. Bulut tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili; davacı şirketin Kozyatağı/İstanbul işyerinin tespitte dikkate alınmadığını, yine tespitte yer alan sayısal değerlerin doğru olmadığını, üye kayıt fişlerinin davacıya gönderilmediğini, davalı sendikanın işkolu barajını sağlamadığını, işkolu tespiti de yapılmadığını iddia ederek olumlu yetki tespitinin iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı sendika vekili, davacının iddialarının kanuni dayanağının bulunmadığını, davalı sendikanın Temmuz/2009 istatistiklerine göre işkolu barajını sağladığını, davacının iddia ettiği Kozayatağı İstanbul işyerinin şirket merkezi olup bağımsız bir işyeri olduğunu ve bu sebeple tespit kapsamında yer almadığını, davacının fabrika işyerlerinde kutu üretimi yapıldığı için şirket merkezinin dikkate alınmadığını, bakanlık tespitinin sonuç olarak doğru olduğunu, ancak işveren vekillerinin çalışan sayısından düşülmesi gerektiğini savunarak davanın reddini istemiştir.

Davalı Bakanlık vekili öncelikle davanın Kocaeli İş Mahkemesinde görülmesi gerektiğini, yetki tespitinin tebliğinden itibaren altı gün içerisinde dilekçenin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına kayıt ettirilmesinin emredici hüküm olduğunu, kayıt yapılmaksızın açılan davanın söz konusu olduğunu, davacı işverenin iş kolu tespiti başvurusunda bulunmadığını, yetki kararının yayınlanmasından itibaren onbeş gün içerisinde davanın açılması gerektiğini, iş kolu başvurusu olmayan davacının yetki tespitine itirazın iş kolu tespiti başvurusunun bekletilmesini istemesinin doğru olmadığını, bakanlık tespitinde bir isabetsizlik bulunmadığını savunarak davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, toplanan delillere ve bilirkişi raporuna dayanılarak davalı işyerinde başvuru tarihinde 159 işçinin çalıştığı, bunlardan 81 tanesinin davalı sendika üyesi olduğu ve davalı sendikanın çoğunluğu sağladığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Temyiz:

Kararı davacı vekili temyiz etmiştir.

Gerekçe:

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun geçici 6. maddesinin 3. fıkrasında "Ocak 2013 istatistiklerinin yayımlandığı tarihe kadar, Bakanlığa yapılmış olan yetki tespit başvuruları ile taraf oldukları bu Kanunun yürürlüğünden önce imzalanmış toplu iş sözleşmesi Ocak 2013 istatistiklerinin yayımı tarihinden sonra sona erecek olan sendikaların, bir sonraki toplu iş sözleşmesiyle sınırlı olmak üzere yapacakları yetki tespit başvuruları mülga 2822 sayılı Kanunun 12'nci maddesine göre Bakanlıkça yayımlanmış Temmuz 2009 istatistiklerine ve mülga 2822 sayılı Kanunda belirtilen hükümlere göre sonuçlandırılır." denilmiştir. Dava tarihinden sonra 10.01.2013 tarihinde hükme yeni bir cümle eklenmiştir. Söz konusu cümle ise, "Ancak, en son yayımlanan 2009 istatistiğinde toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi için başvuru hakkına sahip işçi sendikalarının 07.11.2012 tarihinde ve sonraki bu fıkra göre yapacakları yetki tespit talepleri, 41 inci maddede yer alan işyeri veya işletme çoğunluğu şartlarına göre sonuçlandırılır." şeklindedir.

Belirtilen hükümler uyarınca somut olay bakımından yetki tespit başvuruları mülga 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu'nun 12. maddesi ile Temmuz 2009 istatistiklerine ve yine 2822 sayılı Kanun'da belirtilen hükümlere göre sonuçlandırılacaktır.

Bu itibarla tespit başvuru tarihinde yürürlükte bulunan 2822 sayılı Kanun'un 12. maddesinin 1. fıkrasında, "Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu'nun 12'nci maddesinin 1'inci fıkrasında, "Kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde onunun (tarım ve ormancılık, avcılık ve balıkçılık işkolu hariç) üyesi bulunduğu işçi sendikası, toplu iş sözleşmesinin kapsamına girecek işyeri veya işyerlerinin her birinde çalışan işçilerin yarısından fazlasının kendi üyesi bulunması halinde bu işyeri veya işyerleri için toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkilidir. İşletme sözleşmeleri için işyerleri bir bütün olarak nazara alınır ve yarısından fazla çoğunluk buna göre hesaplanır..." hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanun'un 13. maddesinde, "Bir toplu iş sözleşmesi yapmak isteyen işçi sendikası, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yazıyla başvurarak kurulu bulunduğu işkolunda üye sayısı itibarıyla yüzde on (tarım ve ormancılık, avcılık ve balıkçılık işkolu hariç) oranını sağladığının belirlenmesini ve sözleşmenin kapsamına girecek işyeri veya işyerlerinde başvuru tarihinde çalışan işçiler ile üyelerinin sayısının tespitini ister. İşçi sendikası kendisinde bulunan üyelik fişlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yetki için başvurduğu tarihten itibaren üç işgünü içinde işverene vermek zorundadır.

Çalışma Bakanlığı, kayıtlarına göre sendikanın çoğunluğu haiz olması halinde, toplu iş sözleşmesi yapma başvurusunu işyerindeki işçi ve üye sayısını, o işkolunda kurulu işçi sendikalarıyla taraf olacak işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işverene başvurunun alındığı tarihten itibaren altı işgünü içinde başvuru tarihindeki kayıtlara göre bildirir. Çoğunluğu haiz olmadığının tespiti halinde bu bilgiler sadece başvuran sendikaya aynı süre içinde bildirilir." denilmiştir.

Taraflar arasındaki uyuşmazlık davalı sendikanın davacı şirketin işyerlerinde çoğunluğu sağlayıp sağlayamadığı noktasındadır.

Somut olayda; 24.02.2012 tarihinde davalı sendika tarafından davacı şirket işyerlerinde yetki tespit talebinde bulunulduğu ve davalı bakanlık tarafından 160 işçiden 82 tanesini üye kaydettiği gerekçesiyle olumlu yetki tespit işlemi yapıldığı anlaşılmaktadır.

Dosya içeriğine göre; üye sayısının sadece davalı sendikanın gönderdiği üye kayıt fişlerine göre tespit edildiği anlaşılmaktadır. Dosyada davalı bakanlıktan üye kayıt fişlerinin istendiği, ancak davalı tarafından gönderildiği bildirilmesine rağmen dosyada davalı bakanlıkça gönderilmiş üye kayıt fişlerinin bulunmadığı görülmektedir. Mevcut duruma göre davalı sendikanın bildirdiği işçilerin üyelik durumları ile buna bağlı olarak üye sayısının kontrolü ve denetimi yapılamamaktadır. Bu sebeple davacı işyerinde çalışan işçilerin sendikalara üyeliklerine dair üyelik talepleri ile istifaların davalı bakanlıktan istenmesi ve sonucuna göre karar verilmesi gerekirken denetime elverişli olmayan ve yetersiz dosya kapsamına göre eksik inceleme ile hüküm kurulması hatalıdır.

Sonuç:

Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebeplerden BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine 23.10.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.